

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Cześć urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem własnoręcznie podpisany dyplomem wynieść najłaskawiej c. k. radcę *Ludwika Holzgethana* jako komandora orderu Leopolda odpowiednio statutom tego orderu do stanu baronów cesarstwa austriackiego.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 26. lutego.

Rząd *Wielkiego Księstwa Badeńskiego* przedłożył izbie deputowanych na dniu 23go b. m. ustawę względem *odpowiedzialności ministrów*, a oraz ustawę względem jej wykonania.

Corriere italiano pisze, że z dn. 23. b. m. *gaśnie termin* wypowiedzenia austriacko-sardyńskiego traktatu handlowego, i że bez tego wypowiedzenia nabiera traktat prawomocności na dalszych pięć lat. Gdy więc dotychczas nie został wypowiedzianym z żadnej strony, rozumie się samo przez się, iż jest przedłużony, i że będzie rozciągnięty na całe Włochy, co nie sprzeciwia się wcale zasadom wyręczonym w zielonej księdze.

Na posiedzeniu *włoskiej* izby deputowanych z 22. b. m. przedstawiał *minister finansów*, że rozmaite projekta, wniesione przez deputowanych, nie zgadzają się z sobą wcale. Dalej zaprzeczał minister, jakoby traktaty handlowe przyczyniły się do zmniejszenia dochodów, i uważał podwyższenie podatku gruntowego w tej chwili za niepodobne.

Patrie donosi, że układy względem *rozdzielenia papieskiego długu państwa* są już na ukończeniu. Sama zasada rozdzielenia została już przyjęta, a odnośna komisya ma się wkrótce zebrać w Paryżu dla oznaczenia części przypadających na każdą stronę.

Medyolańska Perseveranza stworzyła na wniosek senatora *Arese* subskrypcyę na *pokrycie potrzeb państwa, lub też na umorzenie długu państwa*. Sam *Arese* subskrybował 100.000 lirów jako podarunek lub pożyczkę stosownie do późniejszego postanowienia. W Turynie przyniosła ta subskrypcya tylko 25.000 franków.

Parlament *angielski* przyzwolił bez trudności dla księżniczki *Heleny* 6000 funt. szt. rocznego apanażu i 30.000 funt. szt. posagu, a dla księcia *Alfreda* 15.000 funt. szt. rocznego apanażu.

Król *duński* przyjmował 22go b. m. na uroczystej audyencyi francuskiego posła *Dotezaca*, który następcy tronu księciu *Fryderykowi* doręczył własnoręczne pismo Cesarza Napoleona i wielki krzyż legii honorowej. Król prosił posła, ażeby wyraził Cesarzowi najgorętsze jego podziękowanie.

Z *Bukaresztu* przyniósł telegram niespodziewaną wcale wiadomość o *wybuchnięciu rewolucyi*. W nocy z 22. na 23. b. m. zmuszony został książę *Kuza* do abdykacyi. Ustanowiono rząd prowizoryczny, złożony z generała *Goleska*, pułkownika *Harakambiego* i *Lackara Citargiego*. Wojsko jest w porozumieniu ze sprzyśmienionymi; rozlew krwi nie było wcale i lud okazuje wielką radość. Spokojności i porządku nie zakłócono nigdzie. Książę *Kuza* trzymany jest jako jeńiec; oprócz tego uwięziono *Beldimana, Marghiolmana* i *Liebrechta*.

Konferencyja choleryczna w *Konstantynopolu* mianowała najstarszego wiekiem reprezentanta tureckiego swoim prezydentem. Konferencyja postanowiła zalecić *Porcie*, ażeby na przyszłość w razie wybuchnięcia cholery w *Hedzas* zamknął komunikacyę między *Arabia* i *Egiptem*, poczem odroczyła się konferencyja na pięć dni.

Listy z *Nowego Jorku* z dnia 7go b. m. donoszą, iż zanosi się na zatargi między prezydentem a kongresem; zerwanie stosunków zdaje się nieuniknione. Nie masz jednak bliższych wskazówek kiedy i jak zerwanie to nastąpi. Wąpiał znow o politycznej emancypacyi ludności murzyńskiej, chociaż położenie rzeczy w *Stanach południowych* znacznie się polepszyło i murzyni okazują gotowość do pracy i do zawarcia umów o pracę.

Ciała prawodawcze w *Missouri* przyjęło propozycyę generała *Shermana* względem użycia wojska murzyńskiego, w *Stanach południowych* stojącego, do robót przy drogach żelaznych. Minister wojny z swej strony oświadczył, iż nie ma nic do zarzucenia przeciwko użyciu wojska w ten sposób, w tem przypuszczeniu, że wojsko na to zezwoli.

Monarchia Austriacka.

Lwów, 25. lutego. (*Posiedzenie rady miejskiej*). Na czwartkowym posiedzeniu rady miejskiej referent sekcji V. p. *Madejski* zdając sprawę o gimnazjum polskiem *Franciszka Józefa*, odczytał następujący reskrypt Jego Exc. p. *Namiestnika*:

Nr. 13157.

„Podług stosunków frekwencyi (uczęszczania do szkół) jest istnienie trzech gimnazyów wyższych we *Lwowie*, a więc przemienienie gimnazjum niższego *Franciszka Józefa* w gimnazjum wyższe I. klasy niezbędną potrzebą.

Z uwagi jednak, że we *Lwowie* istnieją już dwa wyższe gimnazya, utrzymywane z funduszków publicznych, jest omijanie wszelkiego dalszego obciążenia funduszu szkolnego nieuniknioną koniecznością. Rząd więc wobec żywego zajęcia, okazanego przez gminę *lwowską* w sprawie rozszerzenia niższego gimnazjum *Franciszka Józefa*, która oświadcza swą gotowość ponoszenia wszelkich w tym względzie ofiar, wobec zresztą chwalebne przykłady, z jakim i inne gminy w podobnych stosunkach wystąpiły, uważa że na tę uznania godną gotowość do ofiar gminy *lwowskiej* temwięcej liczyć może, ileże ustanowieniem trzeciego wyższego gimnazjum we *Lwowie* interesa samej gminy istotnie się popierają.

Dlatego też zarządziło wys. c. k. ministerstwo stanu rozporządzeniem z dnia 15. grudnia 1865 r. l. 8629, aby kwestyę względem przeobrażenia gimnazjum niższego *Franciszka Józefa*, w gimnazjum wyższe klasy I. w ten sposób nastąpiło, że gmina tak istniejące gimnazjum niższe *Franciszka Józefa*, jak też i mające się utworzyć 4 klasy wyższe całkowicie na koszt środków gminnych przyjmuje, w skutek czego żadnym nie powinno ulegać trudnościom, pozostawienie gminie prawa *wyboru języka wykładowego*, prawa *mianowania nauczycieli* pod warunkiem tychże zatwierdzenia przez władzę, prawa określonego przepisami *wywierania wpływu* na działalność zakładu i prawa poboru opłat szkolnych.

Wzywa się pana burmistrza, by się w tym kierunku z *Radą miejską* porozumiał i rezultat mi przedłożył.

Lwów, dnia 7. stycznia 1866.

Paungarten.“

Sekcya V. przedłożyła z tego powodu następujący wniosek:

Szanowna Rada miasta uchwali w odpowiedzi na reskrypt ministerstwa stanu z dnia 25. grudnia 1865 l. 8629:

1) wyrazić przedewszystkiem należytą podziękę za spełnienie życzeń miasta według warunków przez *Radę miejską* przedłożonych;

2) oświadczyć, że gmina miasta *Lwowa* przyjmuje na siebie koszt utrzymania wszystkich ośmiu klas gimnazjum *Franciszka Józefa*, t. j. opłatę profesorów, lokalności, rekwizytów szkolnych, sług itp. od najbliższego roku szkolnego począwszy, jednakże tylko z zastrzeżeniami i pod warunkami w prośbie z dnia 7. stycznia 1863 w ustępach I., II., III. i IV. poszczególnionemi, które w teraźniejszym podaniu dosłownie mają być powtórzone; dalej

3) pod warunkiem przyzwolenia na przeistoczenie gimnazjum *Franciszka Józefa* w gimnazjum realne (*Real-Gimnasium*);

4) Wysoki rząd raczy znieść praktykowane dotąd ograniczenia w przyjęciu uczniów różnego wyznania lub obrządku;

5) Wysoki rząd rozkaże, aby przy objęciu gimnazjum *Franciszka Józefa* na koszt i opiekę miasta, spisany był formalny akt obopólnie obowiązujący, w którym określone być mają dokładnie wszystkie obowiązki i prawa miasta *Lwowa*, z tym wyraźnym dodatkiem, że gdyby kiedy który z poszczególnionych warunków z jakiegokolwiek bądź powodu został ścięziony lub niedotrzymany miastu, gmina miasta *Lwowa* będzie uprawniona uchylić się od obowiązku utrzymywania gimnazjum tego własnym kosztem;

6) z dniem, w którym wysoki rząd przyjmie teraźniejsze oświadczenie miasta, posady dyrektora i nauczycieli przy gimnazjum *Franciszka Józefa* uważane będą jako opróżnione. Wys. rząd zaleci przeto równocześnie rozpisanie konkursu na te posady, a nadanie onych nastąpi już według warunków nowo przyjętych. Nakoniec

7) uchwali szanowna Rada umieszczenie kosztów połączonych z przyjęciem utrzymania wszystkich ośmiu klas gimnazjum *Franciszka Józefa* w budżecie miasta na rok 1866 i tę uchwałę komisji budżetowej z poleceniem uwzględnienia projektu p. sekretarza *Rasp*a (w referacie do l. 707/12 1866 objętego) co do utworzenia nowych źródeł dochodu.

Rada przyjęła ten wniosek z tą tylko zmianą, że na wniosek p. *Rodakowskiego*, poparty przez p. *Wilda*, postanowiono wypuścić punkt 3. o przemienieniu gimnazjum tego w realne, z pomiędzy stawionych rządowi warunków, ograniczając się tylko na wyrażeniu prośby, ażeby rząd dozwolił przekształcić ten zakład naukowy w gimnazjum realne.

Wiedeń, 24. lutego. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Jego kr. Mość książę *Piotr oldenburski* przybył tu przedwczoraj w towarzystwie swego adjutanta księcia *Egora Wassilowicha Oboleńskiego* z *Petersburga*, stanął w hotelu *Victoria* i wczoraj zrana odjechał do *Wenecyi*.

Wielki książę rosyjski *Mikołaj*, brat Cesarza *Alexandra*, przybył tu z *Petersburga* dnia 23. b. m. i z *W. księżną* *Olgą* odjeżdża

do Wenecyi. Za powrotem Jego ces. Mość zabawi w Wiedniu dwa lub trzy dni.

Przedwczoraj po południu powrócili tu z Pesztu Ich Ex. pp. ministrowie fml. Franck, hr. Larisch, bar. Wüllerstorff, hr. Haller i radzca dworu w ministerstwie stanu p. Mayer. Ich Ex. hr. Mensdorff, hr. Belcredi, p. Komers i fml. Kussevich powrócą dziś w południe.

(Zaprzeczenie.) Gazeta Wiedeńska z 24. b. m. pisze: „Mozemy oświadczyć, że rozszerzone w dziennikach pogłoski o zmianach osób w radzie ministrów, jako też przywiązywane do nich kombinacje i spodziewane manifestacje są po prostu zmyślone, i zaprzeczamy im przeto stanowczo.

Poczta wieczorna wiedeńska zamieściła artykuł następujący:

„Projekt do adresu izby wyższej sejmku węgierskiego nowym jest krokiem na drodze pojednania i zgody, i z prawdziwym zadowoleniem witamy tę manifestację, która po przyjęciu jej przez izbę wyższą będzie wyrazem zdania, ważnego czynnika prawodawstwa węgierskiego.“

„Jawnie w tym projekcie wyrażone uznanie potrzeby związku realnie politycznego, szczerą gotowość zabezpieczenia bytu i potęgi monarchii, gorące zajęcie się rozwojem urządzeń prawdziwie konstytucyjnych we wszystkich częściach państwa, uznanie i słuszne ocenienie wspólnych spraw wpływających z wspólnych interesów części pojedynczych i uprawnionego wpływu wszystkich interesami temi dotkniętych czynników konstytucyjnych przy traktowaniu spraw tych wspólnych, wszystko to dowodzi że komisya adresowa izby wyższej pojęła trudne swoje zadanie nietylko z uczuciem prawdziwie patriotycznym ale zarazem i z trafnym poglądem politycznym. Wskazanie zaś licznych trudności z drugiej strony wyklucza wszelkie lądzenie się, wszakże trudności te zmniejszą się w obec gotowości do ich załatwienia.“

Tak się na rzeczy zapatrując, komisya adresowa izby magnatów postawiła się na tem samym co rząd stanowisku, dążąc do porozumienia się, do porozumienia się wzajemnego na drodze wolnej dyskusji, a tem samym do skutecznego załatwienia sprawy, które będzie możliwe, jeżeli cel prawdziwie poznany zostanie.“

„Co zaś dotyczy zdań o nieprzerwalności prawnej w projekcie wyrażonych, zdaje się iż zdania te nie sprzeciwiają się tak ostro zdaniom rządu, chociaż niemamy iż można było wyrazić zdania te bez podnoszenia kontrastów, które dotknięto. Wszystkie kroki rządowe, zwołanie sejmku a mianowicie zasady w mowie tronowej wyrzeczone dowodzą nieustanne staranie rządu o uzyskanie podstawy, na której ustawa o prawo przyszłości mogły nie tylko do formalnego ale zarazem i do praktycznego znaczenia, dowodzą staranie o umożliwienie stosunków zupełnie prawnych, przy czem jednak nie można budować na podstawie poprzednimi wypadkami tak mocno uszkodzonej a zatem niemożliwej, ale właśnie dla zaprowadzenia i ugruntowania stosunków zupełnie prawnych, uwzględnić raczej trzeba stosunki de facto istniejące.“

„Zdaje nam się przeto zbyteczne a przynajmniej koniecznością nie nakazane wystawiać jako zadanie rządu, ażeby uznanie w zasadzie nieprzerwalności prawnej pogodził z praktycznym jej urzeczywistnieniem, jakoby oba te pojęcia trwale rozłączyć się nie dały. Bo rząd przyznaniem w zasadzie nieprzerwalności prawnej dla uspokojenia prawnego poczucia narodu, rząd wypełnił już jedną część tego zadania, domagając się nie z naciskiem rewizji praw z 1848 r., którato rewizya przeszkody właśnie usunąć ma, rząd jasno dał do poznania zamiar dokonać i drugiej części. to jest praktycznego urzeczywistnienia stosunków prawnych.“

„Projekt do adresu, żądając utworzenia odpowiedzialnego ministerium węgierskiego, w wyraźnym przeciwstawieniu do obecnego nieodpowiedzialnego rządu kolegijskiego, zdaje się iż dotknął kwestyi li tylko wewnętrznej. Z drugiej zaś strony zapoznać nie można, że kwestya formy tego rządu a mianowicie kwestya o ministerium bez jednoczesnego uregulowania innych stosunków, naprzykład przyszłego kształtu municypii, głównie zaś ze względu na wzajemne i niezaprzeczone oddziaływanie rządu krajowego i rządu państwa, bez jednoczesnego ścisłego oznaczenia spraw wspólnych załatwione być nie może.“

„Znachodząc w końcu z prawdziwą sympatją gorące słowa adresu za słusznym uwzględnieniem sprawiedliwych żądań wszystkich klas społecznych, wyznań i religij, pochwalanej zaś głównie wymowny wyraz wdzięczności i wiernego przywiązania do Monarchy, oraz uczucia dynastyczne jakimi projekt przyjęty jest w całym swym toku idei od mowy tronowej wychodzących, po przyjęciu projektu skonstatujemy z prawdziwym zadowoleniem, że udało się izbie wyższej spełnić historyczną misję swoją, bez narażenia się na spór o zasady z izbą deputowanych, bez wywołania goryczy w umysłach rozpoczętą akcją polityczną wzbudzonych, że z taktem właściwym i z godnością postępuje w kierunku, który do zgody doprowadzić ma, czyniąc to w tonie w którym kwestye tak wielkiej wagi traktowane być powinny.“

Peszt, 22. lutego. (Doręczenie adresu sejmku kroackiego.) Dnia dzisiejszego doręczyła deputacja sejmku kroackiego Najjaśn. Panu adres tegoż sejmku. Jego Mość Cesarz raczył odpowiedzieć deputacji temi słowy:

„Wezmę pod najtroskliwszą rozwałę życzenia i próby, które wyraża w adresie reprezentacya Mego trójjedynego Królestwa.

Moje zamiary są znane krajowi, który jest tak bliskim ojcowskiego serca Mego, a spełnienia ich oczekuję po wolnej, własnej

wyrozumiałości, z którą nie rozminie się wierny naród w swem patriotycznym usiłowaniu i przy spokojnej beznamiętnej rozwałdze.

Wszystkie kwestye poruszające interes kraju, przeważa w tej chwili o wiele ważna i nieodzowna potrzeba, ażeby uregulować uzasadnione w prawie wzajemne stosunki krajów połączonych pod koroną św. Szczepana i zapewnić ścisłe, nierozdzielne ich zjednoczenie z całym Mojem państwem w sposób odpowiedni wymaganiom czasu.

Dlatego pragnę jak najmocniej, ażeby ze strony sejmku kroackiego nastąpiły niezwłocznie kroki przygotowawcze, wiodące do porozumienia się z reprezentacyą Mojego Królestwa Węgierskiego.

Chciejcie panowie zapewnić sejm o Mojej królewskiej łasce i zyczliwości.“

Peszt, 23. lutego. (Głosy dzienników o mowie Deaka). Lloyd upatruje największą wartość mowy Deaka w tem, że tak co do rozpoczęcia, jako też dalszego prowadzenia i zawarcia ugody nastęrcza dostateczne punkta oparcia w powtórnym oświadczeniu, że kraj nie może żądać nic niepodobnego. Mowa ta wzywa krajstronictwa i mężów stanu Austrii do namysłu. Po tamtej stronie Litawy uważać będą tę mowę nie za manifestację uporczywości i nieustanności prawa, lecz za wyraz uczuć prawności, legalności, a oraz zaufania i najszczerzej gotowości.

Hon nazywa tę mowę odpowiedzią na wszystkie pytania, pochodzące z którejkolwiek strony, gdyż ustyma Deaka przemawiał cały naród.

Hirnök powiada co do tej mowy: Nad nieustannością prawa, które żąda stronniczego panowania większości, przeważa potężniejsza ciągłość prawa, która żąda, ażeby monarchya rządzona była na podstawie prawa historycznego i we wszystkich częściach mogła być konstytucyjną, i żeby przytem forma jej rządu niezawierała w sobie zarodków sporu i rozpadnięcia.

Czynności sejmów krajowych.

Ostatnie posiedzenie sejmku niższo-austriackiego odbyło się dnia 21. lutego. Po rozprawach nad wnioskami wydziału finansowego odnoszących się do kosztów wyzywienia chorych w ogólnym szpitalu i przyjęciu wniosków wydziału po przyznaniu rocznej subwencyi 800 zlr. domowi dobroczynności w Badenie, subwencyi 500 zlr. gminie Langenlois i 100 zlr. gminie Langenlois, zabrał głos Marszałek krajowy i w krótkiej przemowie podziękował izbie za oględne i pozytywne użycie czasu na obradach spędzonego, wezwał do ufania mądrości i energii Tego który pomyślność i wielkość Austrii przedewszystkiem ma na sercu, któremu to zaufaniu izba dała wyraz trzechkrotnym okrzykiem na cześć Cesarza i Pana, poczem Marszałek zwrócił mowę swoją do Jego Ex. Namiestnika, hr. Chorinskiego, dziękując mu za uprzejme jego współdziałanie, które się do ułatwienia prac sejmku znakomicie przyczyniło.

Następnie Jego Ex. Namiestnik hr. Choriński w zabranym głosie wyliczył prawa i uchwały, jakie w ciągu tej kadencji przeprowadzone zostały, dziękował izbie za uprzejme z rządem stosunki i zakończył mowę swoją zapewnieniem, iż będzie zawsze zadaniam rządu popierać dobro kraju w porozumieniu z sejmem.

Po mowach powyższych dep. baron Pratobevera w imieniu izby oceniając wysokie zasługi marszałka krajowego wygłosił słowa wdzięczności za kierowanie obradami sejmku oraz nadzieję, iż gdyby sejm raz jeszcze w tem miejscu zebrać się miał, zebranie to pod łaską obecnego marszałka nastąpi.

Książę Marszałek krajowy podziękował serdecznie za przychylny ten wyraz uczucia Sejmku i ogłosił zamknięcie posiedzeń IV. kadencji sejmku niższo-austriackiego.

Na posiedzeniu izby deputowanych sejmku węgierskiego z dnia 23. lutego Bartal cofnął poprawkę swoją, gdyż cel jej, bliższe wyjaśnienie projektu adresu, dopięty został. Protestuje zaś przeciwko temu, żeby drwinek używać miał.

Deak odpowiedział kilkoma słowy pojednania, poczem Bartal i Deak podali sobie ręce przy okrzykach Eljen!

Csiky cofnął także swoją poprawkę.

Toż samo uczynił hr. Apponyi.

W ustępie 32. adresu Mileticy chciał, ażeby zamiast słowa „Naród“ były słowa „Narody kraju.“ Poprawka ta odrzucona została po dłuższej rozprawie, w której Deak odwołał się do późniejszej pertraktacyi sprawy narodowości, a Stefanides w imieniu Słowaków wyraził uczucia braterstwa dla Madziarów. Ustępy 33. i 34. przyjęto bez rozprawy. Do ustępu 35. Matoinovics wniósł dwie poprawki; chciał najprzód, żeby ostatni ustęp był wypuszczony, a w jego miejsce dane były słowa następujące: „Przy tworzeniu praw odnoszących się do interesów różnych narodowości postępować będziemy według zasad słuszności i sprawiedliwości.“ Poprawka ta przyjęta została. Według drugiej poprawki w miejsce słów „obywatele kraju“ stać ma „mieszkańcy ojczyzny.“ Wnioskujący usprawiedliwia tę poprawkę względem żydów, którzy wyrażeniem „obywatele kraju“ byłiby wykluczeni.

Deak oświadcza, iż pod wyrażeniem „obywatele kraju“ rozumieją się wszyscy mieszkańcy, a zatem i żydzi, słowo zaś bez różnicy wyznania, odnosi się i do wyznania mojżeszowego. Unikano słowa „Emancypacya“, ponieważ nie idzie o uwolnienie niewolników, lecz o rozciągnięcie praw politycznych, na tych, co dotąd byli wykluczeni. Poprawka cofnięta została. Ustępy 36. do 39. przyjęto bez rozpraw. Do ustępu 40. Hodosi proponował poprawkę w duchu Rumunów. Do ustępu 41. Doboczki proponował poprawkę

względem ostrzejszego oznaczenia kwestyi integralności. Obadwa jednak ustępy przyjęto bez odmiany. Do ustępu 46. Csanady wystąpił z poprawką względem zmniejszenia podatków, zniesienia exekucyi podatkowej i uciążliwej rekrutacji. Poprawka ta odrzucona została. Następnie odczytano pozostałe ustępy i przyjęto bez rozpraw. Jutro adres powtórnie odczytany być ma i nastąpi postanowienie względem doręczenia adresu.

Na posiedzeniu sejmu kroackiego z dn. 23. lutego prezes Subotic oświadczył, iż reprezentanci Pogranicza w skutek najwyższego rozkazu udali się do domów. Paragraf 1. regulaminu wyborczego, według którego ze wszystkich siedmiu komitatów Kroacji i Sławonii wysłani być mają 40 reprezentantów, odrzucony został.

Niemcy

Berlin, 22. lutego. (Ostatnie posiedzenie sejmu pruskiego. — Obawy z powodu dalszego postępowania rządu.) Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych ministrowie nie byli obecni. Prezes odczytał znane pismo ministra stanu, odnoszące się do izby co do sposobu postępowania w obec pisma tego wyrażającego osobiste zdanie swoje, iż hr. Bismark według art. 81. ustawy zasadniczej nie miał prawa wystósować do izby pisma takiego. Dep. Howerbek wniósł przejście do porządku dziennego. Dep. Wagner protestował przeciwko materialnemu załatwieniu tego przedmiotu, gdyż nie stoi on na porządku dziennym. Prezes Grabow oświadcza, iż wniosek Howerbeka odnosi się do formalnego traktowania przedmiotu. Dep. Schwerin mówi, iż pismo nie jest propozycją rządową, wydane bowiem zostało bez upoważnienia królewskiego, nie kwalifikuje się zatem do powzięcia uchwały. Prezes powinien złożyć pismo po prostu ad acta. Zgadza się na to dep. Wagner, jeżeli wniosek odnosi się tylko do traktowania in formali. Po dłuższej rozprawie wniosek Howerbeka przyjęty został. Przeciwno niemu wotowali większą część konserwatystów, kilku katolików, Hommsen, Gneist i Kanegieser.

O godzinie kwadrans na czwartą prezes rady ministrów hr. Bismark dał wiadomość o rozkazie królewskim, według którego obie izby sejmowe jutro zamknięte być mają i odroczone do końca obecnej kadencji.

Reichensperger wniósł wystósowanie adresu; wniosek ten odrzucony został. W rozprawie wzięli udział Gneist, Waldek, Wagner, Twesten i Reichensperger. Po skończonych rozprawach prezes rady ministrów odczytał rozkaz królewski względem zamknięcia sejmu.

Prezes Grabow wyrzekł: widzę z rozporządzenia, iż aż do końca kadencji posiedzenia już mieć nie mamy; zamknijmy posiedzenie z nadzieją, iż lud pruski stać będzie za swymi deputowanymi i jak dotąd konstytucyi święcie dotrzyma. Zamykam posiedzenie okrzykiem: niech żyje Król!

Deputowani opuszczają salę w wielkiem wzburzeniu, zamknięcie bowiem sejmu przyszło zupełnie nie spodziewane.

Tak więc zamknięty został sejm pruski, zanim przystąpić mógł do obrad nad najważniejszymi przedmiotami materialnymi, które mu złożone zostały, nad budżetem i propozycją względem marynarki. Zdania wszelako, jakie przeważały w komisjach, mogą być uważane jako oznak usposobienia, jakim cały sejm był przejęty. *Nowa pruska Gazeta* zamieściła artykuł, który wywołać może niejaką obawę, co do następnych kroków rządu. Organ inspirowany mówi:

„Znany artykuł 84. konstytucyi, o którym w ostatnich dniach wiele mówiono, zapewnia członkom sejmu bezkarność za głosowanie i za zdanie wyrzeczone. Czy występywanie z wnioskami treści zbrodniczej należy do głosowania i do wyjawienia zdań, lub też czy takowe artykułem 84. nie jest wcale pokryte? W obec odwoływania się izby deputowanych do praw swoich i do konstytucyi, kwestya ta zasługuje na bliższą uwagę. Kwestya ta ważna jest zwłaszcza względem urzędników, którzy złożyli Królowi osobną przysięgę wierności, gdyby się ośmielili występywać i wnieść do izby z podpisem swoim wnioski treści zdradą główną nacechowanej. Zdaniem naszym wniosek jest czynem, nie zdaniem.“

Kronika

(Rozprawy ostateczne w lwowskim c. k. sądzie krajowym). Kradzież. Dn. 20., 21., 22. i 23. b. m. stawali przed sądem (prezyd. radca sądu kraj. P. Dzierżyński, oskarżyciel zastępca prok. państwa p. Piasecki, obrońcy pp. adwokaci krajowi Dr. Hoenigsmann, Dr. Rappaport, Dr. Roński i Dr. Gottlieb) Hieronim Szelażek, mylnie Marcin Wysocki krawiec z Mielczy, 45 lat liczący, stanu wolnego, obrz. rz. kat. już kilka razy karany za kradzież; Jan Kowalski, mylnie Karel Szponak v. Babiak v. Babiński ze Lwowa, 29 l. stanu wolnego, obrz. rz. kat., kilka razy karany za kradzież; Teodor Dobinjak mylnie Babinjak z Jaśnic, 48 l., obrz. gr. kat. stanu wolnego, kilka razy karany za kradzież; Tynko Szpakowski z przydomkiem Mucha, 35 l., stanu woln., obrz. gr. k., już karany za kradzież; Aron Harstark, szynkarz i koralnik z Gródka, 35 l., ojciec 1 dziecka, izraelita, Fedko Kurasz, właściciel realności z Nowego Siola, obrz. gr. k., wdowiec 32 l., kilka razy karany za kradzież; Stefan Wawrunek, właściciel realności z Nadycza, obrz. gr. k., wdowiec, 36 l., kilka razy karany za kradzież; Mikołaj Holówka z Żółtanic, właściciel realności, 38 l., ojciec 5 dzieci, mający złe władectwo moralności; Piotr Szpakowski z Hrebenic, obr. gr. k., 17 lat stanu wolnego, parobek; Bazyl Orłowski z Hrebenic, 18 l., stanu wolnego

obrz. gr. k. Są obwinieni o 5 kradzieży. Przesłuchano 20 świadków. Skazani zostali Szelażek i Dobinjak zgodnie z wnioskiem prokuratury każdy na 10 lat ciężkiego więzienia, Kurasz na 8 lat, Kowalski i Harstark każdy po 7 lat, Tynko Szpakowski na 6 lat, Holówka na 6 miesięcy, Piotr Szpakowski na 4 miesiące, Wawrunek na 3 i Orłowski na 1 miesiąc, Szelażek, Wawrunek, Holówka, Piotr Szpakowski i Orłowski przyjęli wyrok, inni zapowiedzieli rekurs.

(Rozprawy ostateczne w lwowskim c. k. sądzie krajowym w ciągu bieżącego tygodnia odbyć się mające: Dn. 26. b. m. Iwan Dobosz, ciężkie obrażenie ciała; Marya Brennstuhl, zabójstwo; Nastka Tymczyszyn i spółnicy, kradzież; Iwan Zarda, kradzież. Dn. 27. b. m. Jossel Cypresenbaum, lichwa; Marya Smolińska, kradzież; Cap Josa v. Baran, kradzież; Tyryan Jan i spółnicy, kradzież. Dn. 28. b. m. Majer Hersch Fuhrmann, kradzież; Prychnitko Hryś, kradzież; Posament Izak, lichwa; Friedmann Elias, lichwa; Borek Wojciech i spółnicy, kradzież.

Ostatnia poczta.

Peszt, 24. lutego. Korespondencya z Budy w dzienniku *Idoktan.* przepowiada na najbliższy peryod jeszcze jedno stadium układów; merytoryczna odpowiedź na adres będzie zawarta w królewskim reskrypcie, którym otwarte zostaną obrady ku rozwiązaniu. Przy przyjęciu adresu mają Najjaś. Państwo powrócić do Wiednia, i jest nadzieja, że po Wielkanocy odwiedzi znowu familia cesarska stolicę Węgier.

Paryż, 24. lutego. *Monitor* donosi, że następca tronu został mianowany honorowym prezydentem wystawy. Minister stanu będzie pełnił funkcje prezydenta. Według doniesień z Syrii spokój został już przywrócony.

Paryż, 24. lutego. Listy z Rzymu z 21. b. m. donoszą o okólniku kardynała Antonellego, który nakazuje wstrzymać transporta ochotników, ponieważ armia papieska jest już kompletna.

Londyn, 24. lutego. W izbie niższej przedstawił Lubonchère niedostateczność angielskich ustaw o neutralności w obec zagranicy. Prokurator państwa czajał, że rząd przedłożył Stanom zjednoczonym obszerną propozycję ku ulepszeniu tych ustaw. Watlin obwinił rząd unii, że zachęca Fenyan. Gladstone odpowiedział, że rząd unii nie mógł dotąd wystąpić sadownie, i Anglia nie myśli przeto czynić mu z tego powodu żadnych przedstawień.

Florencya, 24. lutego. Na wczorajszym posiedzeniu izby wzywał *Rattuzzi* ministerstwo, ażeby nieobstawało przy kwestyi zaufania, ale minister stanu niechęciał odstąpić od tego.

Berna, 24. lutego. Zgromadzenie federacyjne zostało dziś zamknięte.

Bukareszt, 24. lutego. Zgromadzenie prawodawcze obrało wczoraj i ogłosiło hrabiego Flandryi, Księcia Filipa brata Króla belgijskiego Księciem Rumunii. Wieczorem była wielka iluminacya. Miasto spokojne.

Z Singapury donoszą, że na dniu 7. stycznia umarł drugi Król Siamu.

Dziś (przedst. niem.) „*Der Veilchenstrauss*“, komedia w 1 akcie; „*Eligensinn, oder Gott sei Dank der Tisch ist gedeckt*“, komedia w 1 akcie; „*Salon Pitzelberger*“, operetka w 1 akcie. P. Marya *Overni* z Tryestu jako gość.

Dziś w sali ratuszowej „*Koncert*“ pana Wilhelma *Czerwińskiego* na fortepianie.

Lwów, 26. lutego.

Dla uzupełnienia naszej kroniki teatralnej musimy zapisać z przeszłego tygodnia dwa jeszcze przedstawienia.

W piątek 23. b. m. był benefis panny *Wenclównej* i dziękujemy jej szczerze, że zapoznała nas z wyborną komedią jednego z pierwszych komedyopisarzy francuzkich. „*Opinia publiczna*“ (właściwy tytuł francuzki jest: *Les effrontés* — „*Bezczelni*“) komedia w 5 aktach pana Augier, maluje przewybornie dzisiejsze szumowiny społeczeństwa francuzkiego, którego ogniskiem życia jest giełda a bożyszczem pieniądz nabyty za jakąś cenę. Kto zna proces bankiera Miresa, tak głośny przed dwoma laty, może mniej więcej wyobrazić sobie treść tej komedy, osnutej po największej części na tym wypadku. Autor wyprowadza tu na scenę kilku szalibierzy giełdowych, igrających z opinią publiczną i oddaje w końcu ich potępieniem hold tej nieablaganej władczyni społeczeństwa, przed którą korzą się dziś nawet mocarze świata. Przytem układ komedy jest tak zręczny, że utrzymuje interes widza w całej sile aż do samego końca. Gra artystów była ze wszechmiar udatna, przedstawienie bardzo staranne, i miło nam stwierdzić, że publiczność wychodziła tego wieczora z teatru najzupełniej zadowolona.

Wczoraj, to jest w niedzielę 25. b. m. miano grać „*Żyda wiecznego*“ i zapowiedziany był piąty występ gościnny p. *Królikowskiego* w roli „*Rodina*“, ale w sam dzień reprezentacyi musiała dla słabości panny *Wenclównej* nastąpić zmiana programu, i odegranomiatomiasz dwie komedy: „*Matka na balu a córka w domu*“, lekki utwór francuzki w dwóch aktach, którego osnowę zdradza już sam tytuł, i „*Doktor Robin*“, bardzo piękny obraz dramatyczny

